

Huvudman

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola
Org.nr. 802424-2904

Beslut

Datum 2025-09-18
Dnr SI 2024:1462
Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av den enskilda huvudmannen Stiftelsen Växjö Islamiska Skola; nu fråga om uppföljning av beslut den 17 februari 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Stiftelsen Växjö Islamiska Skola i Växjö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelserna gällande ägar- och ledningsprövning. Lämplighetsprövningen har avsett både de fysiska personerna och den juridiska personen.

Skolinspektionen har den 17 februari 2025 beslutat att förelägga Stiftelsen Växjö Islamiska Skola att senast den 25 april 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa konstaterad brist rörande ägar- och ledningskretsens lämplighet.

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola har den 25 april 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Under ärendets gång har ett flertal uppgifter om missförhållanden rörande ägar- och ledningskretsens lämplighet inkommit till Skolinspektionen, huvudsakligen från en och samma uppgiftslämnare/avsändare. Skolinspektionen har, med anledning av uppgifterna, som en del av tillsynen inhämtat information från Skolverket, Växjö kommun och Alvesta kommun. Skolinspektionen har också, den 9 och 10 juni 2025, genomfört ett oanmält besök på Växjö Islamiska skola varvid intervjuer har hållits med personal och elever. Därtill har Skolinspektionen, den 26 augusti 2025, genomfört en digital intervju med representanter för huvudmannen.

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola har fått möjlighet att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet, och har under ärendets gång inkommit med ett antal yttranden till Skolinspektionen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Stiftelsen Växjö Islamiska Skola har följt föreläggandet samt om påtalad brist har avhjälpats och om Stiftelsen Växjö Islamiska Skola nu uppfyller författningarnas krav avseende lämplighet.

Motivering av beslutet

Ägar- och ledningsprövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens beslut den 17 februari 2025

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att följande personer tillhörde Stiftelsen Växjö Islamiska Skolas ledningskrets: IA såsom styrelseledamot tillika styrelseordförande samt OA, AI, NH och HT såsom styrelseledamöter. Skolinspektionen bedömde i beslutet att IA inte är lämplig att bedriva tillståndspliktig verksamhet. Detta eftersom IA i samband med en predikan i en moské gjort uttalanden om jihad som innehöll våldsbejakande dimensioner. Skolinspektionen bedömde att omständigheterna var sådana att det innebar en konkret risk för att elever vid skolan kunde komma att utsättas för påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter. Skolinspektionen förelade huvudmannen att se till att samtliga företrädare inom ledningskretsen är lämpliga att bedriva skolverksamhet, detta genom att se till att IA:s uppdrag som styrelseledamot tillika styrelseordförande i Stiftelsen Växjö Islamiska Skola upphör.

Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder bland annat inkommit med dels ett protokoll från ett styrelsemöte den 4 april 2025 där det beslutades att IA lämnar sitt uppdrag i styrelsen och att OA väljs till ny styrelseordförande, dels ett registreringsbevis från Länsstyrelsen. Av registreringsbeviset framgår att huvudmannens styrelse, sedan den 23 april 2025, består av OA såsom styrelseledamot tillika styrelseordförande, samt AI, NH och HT såsom styrelseledamöter.

Övrig utredning

Angående IA:s delaktighet i styrelsen och i skolverksamheten

I flera av de uppgifter som inkommit till Skolinspektionen under ärendets gång görs gällande att IA, även efter sitt utträde ur styrelsen, fortsatt är involverad i ledningen av skolan och att han befinner sig i skolverksamheten.

I intervjuer i samband med Skolinspektionens oanmälda besök uppger personal och elever att de bara har sett IA på skolan vid några enstaka tillfällen efter Skolinspektionens beslut. Både personal och elever uppger att de vid dessa tillfällen endast hälsat på IA. Personalen säger också att de inte sett IA ha kontakt med elever vid dessa tillfällen, förutom hälsningsfraser.

Huvudmannen uppger, både i skriftligt yttrande och vid intervju med huvudmannens representanter, att IA, sedan utträdet, inte är involverad i styrelsens

arbete på något sätt och inte heller har något inflytande över skolverksamheten. Enligt huvudmannen har IA varit på skolan vid två till tre tillfällen efter sitt utträde ur styrelsen. Detta i syfte att genomföra överlämning av arbetsuppgifter. Vid dessa tillfällen har IA bara befunnit sig på skolan under mycket kort tid (några minuter) och han har, utöver hälsningsfraser, inte samtalat varken med personal eller elever.

Huvudmannens lämplighet i övrigt

I flera av de inlämnade uppgifterna gör uppgiftslämnaren gällande att det förekommer omständigheter som talar för att huvudmannen är olämplig. Uppgifterna gäller i huvudsak följande:

- Ett videoklipp som enligt uppgiftslämnaren visar en av skolans lärare som under en bön på arabiska nämner jihad. Detta i samband med en insamling av pengar till IA.
- Det finns endast i liten utsträckning behörig personal på skolan och huvudmannen anställer personal utifrån släktskap snarare än kompetens.
- Det förekommer omständigheter som talar för ekonomiska oegentligheter i huvudmannens verksamhet. Detta bland annat då offentliga medel används för att anställa närstående personer samt då huvudmannen har återkrävt på höga belopp från Skolverket, Växjö kommun och Alvesta kommun sedan det uppdagats att utbetalningar har gjorts på felaktiga grunder.
- Skolan uttrycker fortsatt stöd för IA, exempelvis genom att på hemsidan skriva "Trots att IA inte längre är huvudman, så lever hans arbete vidare... Han har byggt en stabil och rättssäker grund".
- Det finns omständigheter som talar för att IA är olämplig, bland annat eftersom han har försvarat IA:s uttalanden om jihad. Detta genom att i media säga att IA "pratade om jihad i positiv bemärkelse, som nu har förvrängts och som har klippts ur ett sammanhang för att det ska se dåligt ut" samt att "I hans [IA:s] kontext innebär det positiva handlingar som att hjälpa andra och plantera träd, säger IA".

Skolinspektionen har inhämtat utredning avseende ovanstående uppgifter. Vad gäller videoklipppet har Skolinspektionen låtit auktoriserade tolkar genomföra transkribering på arabiska av det som sägs i videoklipppet samt därefter översättning till svenska. I videoklipppet, som verkar vara publicerat på sociala medier, syns ett antal män framför kameran. Av översättningen framgår att en av männen leder en bön, i vilken övriga män deltar. Begreppet "jihad" finns inte med i översättningen och inte heller något som handlar om våld överhuvudtaget. Mot slutet av videoklipppet finns en del som är på svenska, där männen tillsammans räknar ett antal sedlar. Vad gäller ekonomiska återkrav uppger Växjö kommun att kommunen och huvudmannen har ett gott

samarbete och att det inte framkommit några brister som genererat återkrav. Alvesta kommun uppger att kommunens utredning visat att för mycket bidrag har betalats ut till huvudmannen på grund av felaktiga fakturaunderlag för fritidshemspeng och förskolepeng. Något beslut om återkrav har dock inte fattats utan huvudmannen har informerats om att kreditering kommer att ske i samband med framtida utbetalningar. Kommunen har inte heller vidtagit några rättsliga åtgärder. Vad gäller återkrav från Skolverket har Skolverket redovisat att det, i något ärende, har förekommit beslut om återkrav, men även att statsbidrag har beviljats för huvudmannen.

Huvudmannen uppger skriftligen samt vid intervju med representanter för huvudmannen sammanfattningsvis följande. De inkomna uppgifterna innehåller felaktiga och vilseledande påståenden och syftet är att skada huvudmannen och skolverksamheten. Det har i sociala medier även spridits uppgifter om att huvudmannen har anmälts till Ekobrottsmyndigheten och att stämningsansökan gentemot huvudmannen har lämnats till domstol. Även detta i syfte att skada huvudmannen. Såvitt huvudmannen känner till har varken anmälan till Ekobrottsmyndigheten eller stämningsansökan lämnats in.

Vad gäller de missförhållanden som uppgiftslämnaren gjort gällande uppger huvudmannen sammanfattningsvis följande. Det stämmer inte att videoklippet visar en lärare som pratar om jihad. Videoklippet finns på sociala medier och rör en insamling av pengar till byggnationen av Växjö moské. Det har inget med skolan att göra. På videon är bland andra AI och IA med. En tredje person ber en bön. Det finns legitimerade lärare i alla klasser, vilket huvudmannen redovisat. Skolan annonserar regelbundet efter behöriga lärare och genomför intervjuer och referenstagning vid anställning. Anhöriga har vid några tillfällen gått in som vikarier då det har varit svårt att hitta personal. Återkravet från Alvesta kommun är enligt huvudmannen inte korrekt och beslutet om återkrav har överklagats till domstol. När det gäller ansökan till Skolverket om statsbidrag gjordes det i god tro och återbetalning har skett. Huvudmannen gör många ansökningar [om statsbidrag] till Skolverket och brukar kontakta Skolverket inför varje ansökan och har då varit överens om att det vid osäkerhet är bättre att lämna in ansökan. Huvudmannen har redogjort för skälen till återkraven. Vad slutligen gäller uppgifterna om huvudmannens och AI:s olämplighet uppger huvudmannen att AI har uttalat sig i media som företrädare för skolan och då gjort så gott han har kunnat. AI har inte försvarat IA:s uttalande. Varken huvudmannen eller AI har gett uttryck för att Skolinspektionens beslut inte ska följas.

Styrelsens sammansättning

Enligt stiftelsens stadgar ska styrelsen bestå av lägst fem och högst sju ledamöter. Av ingivet registreringsbevis framgår att styrelsen numera, efter IA:s utträde, består av fyra ledamöter. Representanter för huvudmannen

uppger i intervju att det för närvarande pågår ett arbete med att rekrytera en femte styrelseledamot.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Av 2 kap. 5 a § skollagen framgår att följande personer ska omfattas av ägar- och ledningsprövningen när det gäller en juridisk person: den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, styrelse-ledamöter och styrelsesuppleanter, bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag samt personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. Enligt bestämmelsens andra stycke ska prövningen enligt 5 § tredje stycket, i fråga om en juridisk person, avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen.

Av 2 kap. 5 b § skollagen framgår att en sökande inte ska anses som lämplig enligt 5 § tredje stycket om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för våld, tvång eller hot, diskriminering eller kränkande behandling eller påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

Av förarbeten till bestämmelsen ovan framgår bland annat följande. Som en del i ägar- och ledningsprövningen ska en bedömning göras av före-trädarnas lämplighet i övrigt. Eftersom syftet med prövningen är att förhindra att oseriösa aktörer verkar inom välfärdssektorn kan det räcka med att det finns brister i detta hänseende hos en person för att lämplighetskravet inte ska anses uppfyllt (Prop. 2021/22:157 s. 49).

Med det demokratiska styrelseskicket avses folkstyrelsens och rättsstatens principer och institutioner. Av 1 kap. 1 § regeringsformen framgår att folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt samt att den offentliga makten utövas under lagarna. Med ett motarbetande av

grundläggande fri- och rättigheter avses till exempel att argumentera mot opinionsfriheter, mot rätt till kroppslig integritet och rörelsefrihet och att uppmuntra till våld mot dem som vill utnyttja fri- och rättigheter. (Prop. 2021/22:157 s. 121).

I förarbetena anges att uttrycket risk avser en konkret risk, alltså inte en obetydlig, oklar eller avlägsen risk för att barn eller elever kommer att utsättas för de företeelser som anges i punkterna 1–3. Konkreta omständigheter måste alltså finnas som talar för en risk som inte är ringa. Prövningen ska begränsas till uppgifter av viss dignitet och som kan härledas med säkerhet. Av förarbetena framgår vidare att även privata uttalanden och beteenden får beaktas om de uttrycker sådan brist på respekt för demokratiska värderingar eller för annat som anges i skolans värdegrund eller i skollagen eller andra författningar att det finns en risk för att barn och elever kan komma att fara illa om den enskilde eller en juridisk person för vilken denne är företrädare godkänns som huvudman. Exempel på sådant handlande kan vara att på sociala medier uppmåna till våldshandlingar mot en viss gruppering eller att delta i våldsbejakande möten (Prop. 2021/22:157 s. 70 och 120).

Det som provas är risken för att barn kan komma att utsättas för de specifika företeelser som anges i demokrativillkoren. En risk kan t.ex. bedömas finnas om den som ansöker om godkännande eller, om den sökande är en juridisk person, denne eller dess företrädare enligt 2 kap. 5 a §, i sociala medier har gett uttryck för så starka positiva åsikter om våldsanvändning, diskriminering, motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket att det bedöms finnas en konkret risk för att denne i verksamheten rekryterar personal med samma åsikter och att barn eller elever därigenom kommer att utsättas för påverkan som syftar till ett motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket. En annan risk som kan bedömas finnas är att någon av de personer som omfattas av prövningen personligen kan komma att medverka i utbildningen och utsätta barnen för sådana ageranden. Det är dock viktigt att det görs en helhetsbedömning av samtliga omständigheter, där bland annat tidsaspekten har betydelse (Prop. 2021/22:157 s.70).

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Skolinspektionens bedömning

Ledningskretsen

Skolinspektionen gör bedömningen att följande personer tillhör ledningskretsen: OA såsom styrelseledamot tillika styrelseordförande samt AI, NH och

HT såsom styrelseledamöter. Skolinspektionen konstaterar att det pågår ett arbete för att styrelsen ska bli fulltalig.

Uppföljning av föreläggandet

Av utredningen i ärendet framgår att IA:s uppdrag som styrelseledamot tillika styrelseordförande i Stiftelsen Växjö Islamiska Skola har upphört.

Skolinspektionen bedömer därmed att Stiftelsen Växjö Islamiska Skola har följt föreläggandet.

Huvudmannens lämplighet

Skolinspektionen konstaterar att det har inkommit ett stort antal uppgifter om påstådda missförhållanden och att de huvudsakligen kommer från en och samma uppgiftslämnare/avsändare. Huvudmannen menar att de påstådda missförhållandena är felaktiga och vilseledande och att syftet är att skada huvudmannens verksamhet. Skolinspektionen bedömer att den utredning som inhämtats i ärendet inte ger stöd för att de påstådda missförhållandena föreligger. Av intervju med elever och personal framgår att IA visserligen varit på skolan vid enstaka korta tillfällen men att han förutom hälsningsfraser inte haft kontakt med elever. Utredningen ger alltså inte stöd för att IA är fortsatt delaktig i verksamheten eller har någon kontakt med elever. Utifrån den transkribering och översättning som har gjorts av det inkomna videoklipppet gör Skolinspektionen bedömningen att detta inte innehåller något som kan läggas till grund för att huvudmannen skulle vara olämplig. Utredningen ger inte heller stöd för att det förekommer missförhållanden av det slag som framförts i uppgifter till Skolinspektionen eller oegentligheter varken när det gäller anställning av personal eller återkrav från Skolverket och Alvesta kommun. Vad gäller Växjö kommun föreligger inte något återkrav alls. Enligt Skolinspektionens bedömning visar utredningen inte heller att huvudmannen eller AI agerar i strid mot Skolinspektionens beslut.

Mot bakgrund av det som framkommer i utredningen enligt ovan gör Skolinspektionen bedömningen att det inte längre föreligger sådana omständigheter som medför att det finns en konkret risk att elever vid skolan kan komma att utsättas för påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter. Skolinspektionen bedömer vidare att den juridiska personen Stiftelsen Växjö Islamiska Skola samt styrelseledamöterna uppfyller författningarnas krav avseende lämplighet. Ärendet ska därför avslutas.

X Magdalena Kocan

Beslutsfattare

Signerat av: Magdalena Kocan

I ärendets slutliga handläggning har även utredare och regionjurist medverkat.

Kopia till:

Alvesta kommun

Växjö kommun